

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Miloslava Výborného v právní věci žalobkyně: **M. K.**, zast. JUDr. Ondřejem Doležalem, advokátem se sídlem Křížová 15, Brno, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 117, Ostrava, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **Město Kopřivnice**, se sídlem Štefánikova 1163/12, Kopřivnice, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 5. 2013, čj. MSK 41803/2013, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 21. 4. 2015, čj. 22 A 75/2013-54,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků ani osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.
Vymezení věci

[1] Městský úřad Kopřivnice, stavební úřad (dále jen „správní orgán prvního stupně“), rozhodnutím ze dne 11. 1. 2013 nenařídil odstranění terénních úprav na pozemku parc. č. 514/1 v k. ú. Drnholec nad Lubinou, které byly předmětem řízení o odstranění terénních úprav (spočívajících v navázce zeminy podél břehu potoka Sýkoreček) vedeného

dle ustanovení § 88 odst. 1 písm. b) zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon z roku 1976“). Správní orgán prvního stupně dospěl k závěru, že se nejednalo o terénní úpravy vyžadující povolení dle § 71 odst. 1 téhož zákona, neboť jimi nedošlo k podstatné změně vzhledu prostředí ani podstatné změně odtokových poměrů. Odvolání žalobkyně, která je vlastnící sousedního pozemku parc. č. 511/1 v k. ú. Drnholec nad Lubinou, proti tomuto rozhodnutí žalovaný rozhodnutím ze dne 23. 5. 2013 zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil.

[2] V žalobě proti tomuto rozhodnutí namítala žalobkyně procesní pochybení správního orgánu prvního stupně, jakož i nezákonnost a nesprávnost znaleckého posudku, z něhož správní orgány v řízení vycházely. Krajský soud v Ostravě těmito námitkám nepřisvědčil a žalobu rozsudkem ze dne 21. 4. 2015, čj. 22 A 75/2013-54, zamítl.

II.

Obsah kasační stížnosti

[3] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) v kasační stížnosti proti tomuto rozsudku uvedla, že správní orgány chybně posoudily skutkový stav věci, neboť svá rozhodnutí opřely o vadný znalecký posudek a chybně provedené místní šetření. Stěžovatelka upozornila, že správní řízení probíhá již od roku 2003, přičemž v jeho rámci docházelo k velkému množství procesních pochybení a k chybnému hodnocení skutkového stavu věci, což vedlo k opakovanému rušení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

[4] Stěžovatelka uvedla, že specializace správním orgánem prvního stupně ustanoveného znalce RNDr. Alexandra Skácela, CSc., se mýlí (s ohledem na povahu řešené otázky podstatnosti změny prostředí a odtokových poměrů) s projednávanou problematikou. Uvedený znalec při vypracování znaleckého posudku dle stěžovatelky *„odpovídal na otázku, která v době vzniku a zadání posudku nebyla určena, znalecký posudek vychází z nesprávného ohledání dotčených pozemků, nesprávné orientace pozemku stěžovatele, dispozice terénu, jakož i dalších zjevných pochybení již ve fázi vypracování posudku, které posudek činí vnitřně rozporuplný a nedůvěryhodný, a tudíž nepoužitelný“*. Ačkoli správní orgány i krajský soud připustily, že znalecký posudek trpí zjevnými chybami a vadami, ke stěžovatelčiným námitkám v této souvislosti řádně nepřihlédly a nezjistily objektivně skutkový stav věci. Závěry znaleckého posudku se navíc nesprávně zaměřují pouze na posouzení stavu daného v době vyhotovení posudku a nezohledňují dostatečně možnost ovlivnění budoucích odtokových poměrů či vzhledu prostředí na dotčených pozemcích v důsledku předmětných terénních úprav (například kdyby na pozemku stěžovatelky stála stavba či jiný objekt).

[5] Správní orgán prvního stupně dle stěžovatelčina názoru dále pochybil tím, že stěžovatelku nepřizval k provedení místního šetření. V této souvislosti stěžovatelka vyjádřila nesouhlas se závěrem krajského soudu, dle něhož její účast na místním šetření nebyla nutná, jelikož není osobou, která by se měla šetření zúčastnit. Podle stěžovatelky měl správní orgán prvního stupně posoudit otázku podstatného vlivu změny vzhledu prostředí a odtokových poměrů na dotčené pozemky jako celek, takže měl být posouzen i vliv na pozemek stěžovatelky.

pokračování

[6] Ačkoli správní orgán prvního stupně připustil, že v důsledku terénních úprav ke změně odtokových poměrů došlo, na základě vadného znaleckého posudku a chybně provedeného místního šetření dospěl k závěru, že tato změna nedosahovala podstatné intenzity. Ve vztahu ke změně vzhledu prostředí dokonce nedisponoval žádným relevantním posudkem. Absence důkazů proto činí rozhodnutí správních orgánů, jakož i krajského soudu, zmatečnými.

[7] Stěžovatelka se dále neztotožnila se závěrem krajského soudu, dle něhož po celou dobu řízení nepředložila jediný důkaz o tom, že a) by odtokové poměry byly předmětnými terénními úpravami podstatně ovlivněny, b) v důsledku terénních úprav je její pozemek např. podmáčen nebo zasažen erozí, c) terénní úpravy provedené na sousedním pozemku ovlivnily odtokové poměry tak, že to má dopad na její majetek. Stěžovatelka naopak upozorňovala na konkrétní skutečnosti zdůvodňující podstatné ovlivnění odtokových poměrů, dokládala jí pořízenými fotografiemi hromadění vody na jejím pozemku a poukázala též na rozhodnutí vodoprávního úřadu z roku 2004, jež podstatnou změnu odtokových poměrů na stěžovatelčině pozemku dokládá.

[8] Závěrem své argumentace stěžovatelka uvedla, že krajský soud se nevypořádal se všemi jejími námitkami ohledně ustanoveného znalce pro jejich údajnou obecnost, což činí rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelným.

[9] Žalovaný ani osoba zúčastněná na řízení vyjádření ke kasační stížnosti nepodali.

III.

Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[10] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti a předpoklady věcné projednatelnosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, napadá rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatelka je řádně zastoupena (§ 105 s. ř. s.). Důvodnost kasační stížnosti poté posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.); neshledal přitom, že by napadené rozhodnutí či řízení jeho vydání předcházející trpěly vadami, jimiž by se musel zabývat i bez návrhu.

[11] Kasační stížnost není důvodná.

III.A K námitce nepřezkoumatelnosti

[12] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu, jejíž důvodnost by sama o sobě postačovala k jeho zrušení. Ve své ustálené judikatuře mnohokrát Nejvyšší správní soud konstatoval, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný, jak uvažil o skutečnostech pro věc podstatných, resp. jakým způsobem rozhodné skutečnosti posoudil (srov. např. rozsudek ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud přitom neshledal, že by v napadeném rozhodnutí krajského soudu absentoval některý z výše uvedených požadavků. Krajský

soud přehledně popsal rozhodný skutkový stav a s žalobními námitkami se řádně a srozumitelně vypořádal.

[13] Stěžovatelka nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku spatřuje v tom, že se krajský soud údajně nedostatečně vypořádal s její žalobní námitkou, dle níž ustanovený znalec nezohlednil stěžovatelčiny námitky proti znaleckému posudku a „*pouze několika nesouvvislými větami popsal papír*“, přičemž tyto námitky dále v rozhodnutí vypořádával sám správní orgán prvního stupně „*separátně, manipulacemi s fakty a skutečnostmi, mlžením, bagatelizací, zásahy do posudku, floskulemi apod.*“. Na uvedenou žalobní námitku krajský soud reagoval tak, že „*[ž]alobní námitka v části týkající se nevypořádání námitek žalobkyně proti znaleckému posudku je formulována toliko obecně, není zřejmé, jaké její námitky dle jejího tvrzení znalec nevypořádal, proto se tímto soud dále nezabýval*“. Takový závěr považuje Nejvyšší správní soud za adekvátní. Jelikož stěžovatelka předmětnou žalobní námitku nikterak blíže nespecifikovala, nemohl se k ní krajský soud podrobněji vyjádřit.

III.B K námitkám proti ustanovenému znalci, znaleckému posudku a postupu správního orgánu prvního stupně

[14] Nedůvodná je i stěžovatelčina námitka, dle které ustanovený znalec postrádá příslušnou specializaci. RNDr. Alexander Skácel, CSc., je dle seznamu soudních znalců mimo jiné znalcem v oboru vodní hospodářství, odvětví čistota vod, specializace revitalizace říčních systémů. Ve shodě s krajským soudem je i Nejvyšší správní soud toho názoru, že nezbytným předpokladem výkonu funkce soudního znalce v uvedené specializaci je i jeho schopnost posoudit odtokové poměry zkoumané lokality. Ostatně nelze přehlédnout, že sama stěžovatelka ani neuvedla, jakou „vhodnější“ specializací by měl ustanovený znalec disponovat.

[15] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani námitce, dle které ustanovený znalec odpovídal na otázku, která „*v době vzniku a zadání posudku nebyla určena*“. Městský úřad Kopřivnice, Odbor stavebního řádu, územního plánování a památkové péče, v usnesení ze dne 10. 8. 2010, jímž byl RNDr. Alexander Skácel, CSc. znalcem v nyní projednávané věci ustanoven, výslovně uvedl, že „*[s]tavební úřad bude k odbornému posouzení, zda se terénními úpravami provedenými na pozemku parc. č. 514/1 v katastrálním území Drnholec nad Lubinou podstatně mění odtokové poměry, potřebovat znalecký posudek, a proto tímto usnesením znalce ustanovuje*“. V přípisu ze dne 10. 8. 2010, nadepsaném jako „*Objednávka znaleckého posudku*“, pak Městský úřad Kopřivnice, Odbor stavebního řádu, územního plánování a památkové péče, konstatoval, že předmětem posudku má být „*odborné posouzení, zda se provedenými terénními úpravami podstatně mění odtokové poměry*“. Otázka, již měl ustanovený znalec posuzovat, tak v době zadání znaleckého posudku určena jednoznačně byla a soudní znalec se takto vymezenou otázkou ve svém znaleckém posudku dále zabýval; ostatně z kasační stížnosti není ani zřejmé, z čeho stěžovatelka dovozuje opak.

[16] Nedůvodná je také námitka, že správní orgány a krajský soud nedostatečně přihlédly k nedostatkům znaleckého posudku, v důsledku čehož vycházely z nesprávně zjištěného skutkového stavu. Stěžovatelce lze přisvědčit potud, že předmětný znalecký posudek vskutku obsahuje určité nepřesnosti týkající se popisu terénu (znalec například

pokračování

nesprávně uvedl, že potok Sýkoreček protéká na východojihovýchodní straně pozemků, ačkoli jde správně o stranu západojihozápadní, nebo že dešťová voda v důsledku provedené úpravy na pozemek parc. č. 514/1 nestéká). Správní orgán prvního stupně však tyto nepřesnosti nejenže nepřehlédl, ale porovnáním s dalšími zjištěními se s nimi dostatečně vypořádal. Krajský soud proto správně v této souvislosti uzavřel, že správní orgán prvního stupně při vědomí těchto nedostatků hodnotil znalecký posudek „*samostatně i v souvislosti s ostatními důkazy, provedl opakovaně vlastní ohledání pozemku a předmětné terénní úpravy, sbromáždil další důkazy, a proto mohl učinit závěr, že byl zjištěn skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, neboť všechny důkazy, které provedl, vypořádal a dospěl ke stejnému závěru, k němuž dospěl znalec, a sice že předmětné terénní úpravy neovlivňují podstatně odtokové poměry*“.

[17] Nejvyšší správní soud se neztotožnil ani se stěžovatelčinou námitkou, dle níž se ustanovený znalec zaměřil pouze na posouzení stavu daného v době vyhotovení posudku, a nikoli na ovlivnění budoucích odtokových poměrů či vzhledu prostředí na dotčených pozemcích v důsledku předmětných provedených úprav. Nejvyšší správní soud v této souvislosti žádné pochybení znalce, resp. následně též správních orgánů a krajského soudu, neshledal, neboť ustanovený znalec se z podstaty věci možným ovlivněním „*budoucích odtokových poměrů či vzhledu prostředí*“ zabývat ani nemohl. Předmětem jeho zkoumání byla otázka, zda v důsledku terénních úprav uskutečněných na pozemku parc. č. 514/1 došlo k podstatné změně odtokových poměrů vůči původnímu stavu. Posuzování možných budoucích účinků uvedených (již uskutečněných) terénních úprav například za situace, kdy by na sousedním pozemku stála stavba (či jiný objekt), by mělo pouze hypotetický charakter a ve vztahu k § 71 odst. 1 stavebního zákona z roku 1976 by postrádalo relevanci.

[18] Stěžovatelce lze přisvědčit v tom, že správní orgán prvního stupně pochybil, pokud ji nevyrozuměl o provedení místního šetření, resp. ohledání pozemku parc. č. 514/1, dne 18. 9. 2012, čímž jí bylo upřeno právo se tohoto místního šetření zúčastnit. Dle § 51 odst. 2 věty první totiž platí, že *[o] provádění důkazů mimo ústní jednání musí být účastníci včas vyrozuměni, nebrotí-li nebezpečí z prodlení*. Uvedené pochybení však v nyní projednávané věci nezpůsobilo nezákonnost správního rozhodnutí, neboť správní orgán prvního stupně opřel svá skutková zjištění primárně o znalecký posudek ustanoveného znalce, jakož i řadu dalších poznatků zjištěných v průběhu celého řízení o odstranění terénních úprav. V případě místního šetření provedeného dne 5. 10. 2012 pak lze navíc nevyrozumění účastníků řízení ospravedlnit neodkladností provedení tohoto důkazu, neboť jeho smyslem bylo zjištění aktuálního stavu dané lokality bezprostředně po prudkém dešti v noci ze 4. na 5. 10. 2012. Nadto ze správního spisu plyne, že stěžovatelka měla možnost se k protokolům o těchto místních šetřeních (jakož i ke všem ostatním důkazům a podkladům pro vydání rozhodnutí) před vydáním rozhodnutí ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu vyjádřit. Jakkoli se tedy Nejvyšší správní soud neztotožnil s názorem krajského soudu, dle něhož stěžovatelka není osobou, které by mělo být ohledání nemovitosti oznámeno, toto pochybení nedosáhlo takové intenzity, aby bylo způsobilé přivodit zrušení napadeného rozsudku. Postačí proto právní názor krajského soudu v této souvislosti korigovat.

[19] Nedůvodná je i stěžovatelčina námitka, dle níž měl správní orgán prvního stupně posoudit otázku podstatného vlivu změny vzhledu prostředí a odtokových poměrů na dotčené pozemky jako celek, a měl tudíž být posouzen vliv i na pozemek stěžovatelky. Správní orgán prvního stupně totiž hodnotil změnu vzhledu a odtokových poměrů ve vztahu k oběma pozemkům parc. č. 514/1 a parc. č. 511/1 velmi podrobně. Posuzováním změny odtokových poměrů na obou těchto pozemcích se ostatně ve svém posudku zabýval též ustanovený znalec. Nepřípadná je i stěžovatelčina výtku, že správní orgán prvního stupně neměl při svém rozhodování znalecký posudek týkající se změny vzhledu předmětné lokality. Posuzování změny vzhledu prostředí v důsledku (relativně drobných) terénních úprav totiž zpravidla není otázkou vyžadující znalecké zkoumání. Správní orgán prvního stupně přitom ve svém rozhodnutí přehledně vyložil, co za podstatnou změnu vzhledu považuje a jaká kritéria vzal při svém rozhodování v úvahu. Tato kritéria následně aplikoval na zjištěný skutkový stav věci. Stěžovatelka ostatně jeho závěry v této souvislosti nikterak nezpochybnila. Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že správní orgán prvního stupně zjistil skutkový stav věci dostatečně.

[20] Stěžovatelčinu námitku, dle níž není pravda, že by v řízení neuváděla tvrzení a nepředkládala důkazy o tom, že v důsledku terénních úprav na pozemku parc. č. 514/1 došlo k podstatné změně odtokových poměrů, považuje Nejvyšší správní soud za mimoběžnou. Zpochybňovaný závěr totiž nepředstavoval rozhodovací důvod krajského soudu, nýbrž byl vyjádřen pouze na okraj v rámci vypořádání stěžovatelčiny námitky týkající se faktických chyb obsažených v posudku ustanoveného znalce. Ani případná důvodnost této námitky by tudíž nemohla způsobit nezákonnost napadeného rozsudku krajského soudu a vést k jeho zrušení.

IV. Závěr a náklady řízení

[21] Nedůvodnou kasační stížnost proto Nejvyšší správní soud dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[22] Vzhledem k tomu, že stěžovatelka neměla ve věci úspěch, žalovanému nevznikly náklady nad rámec jeho úřední činnosti a osobě zúčastněné na řízení podle obsahu spisu nevznikly žádné náklady vzešlé z povinnosti, kterou jí soud uložil, nemá dle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., nikdo právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. listopadu 2015

Zdeněk Kühn
předseda senátu